

BEHOEFTE AAN BOEKEN MET BASISKENNIS IS GROOT

Uitgeven met impact

Twee techniekdocenten maken een boek van een reader, en al snel loopt het uit de hand. Meer uitgaven volgen, vertalingen, seminars. Bastiaan Schoof tekent op hoe uitgeverij Edusonic aan het kopieerapparaat werd geboren. | TEKST: BASTIAAN SCHOOF |

Veel docenten in het mbo-techniek-onderwijs zijn ooit begonnen met een zelfgeschreven reader over het vak dat ze doceren. Zo ook Niels Jonker en Mike B, beiden werkzaam als docent geluid op de Herman Brood Academie voor de opleiding podiumtechniek in

Utrecht. Samen richtten ze in 2010 de educatieve uitgeverij Edusonic op. Het boek *Live geluidstechniek. De basis* wordt gebruikt op de meeste mbo-opleidingen podiumtechniek in Nederland en inmiddels ook in België. Als ik Niels Jonker spreek, vertelt hij

enthousiast over de nieuwste uitgave *Mixen met impact* (zie ook de rubriek 'Multimedia' in Zichtlijnen 170 – red.). Focal Press, een Engelse uitgeverij voor media- en technologieboeken, gaat het boek nu ook internationaal uitgeven.

Uitgaven van Edusonic

- Mike B en Niels Jonker: *Live geluidstechniek. De basis*, 4de druk
- Mark Tober en Tjanne van de Velden: *Lichttechniek. De basis*, 2de druk
- Cees Freriks: *Zo natuurlijk. Natuurkunde voor evenemententechnici*, 1ste druk
- Wessel Oltheten: *Mixen met impact. Muzikale keuzes leren maken*, 1ste druk

Niels Jonker: "De basis is voor alle geluidstechnici gelijk." Omdat die basis er nog niet was in boekvorm, besloten Niels Jonker en Mike B van een uit de hand gelopen reader zelf een boek te maken.

FOTO: RENÉ FRANKENHUIZEN

geluidstechniek. De basis ook uitgeverij Edusonic geboren.

Boekhandelskorting

"De basis is voor iedereen gelijk. Dat was de trigger om dit eerste boek uit te geven", vertelt Jonker. De auteurs wisten meteen al hoe het boek eruit moest zien. Het moest een boek van goede kwaliteit worden en prettig in de hand liggen. Dat kost misschien iets meer, maar hun insteek is ideëel, als ze de kosten ermee kunnen dekken is het voldoende. "Het moest ook een boek van iedereen worden. Soms krijgen we mail van een lezer, om te zeggen dat ze een spelfout hebben ontdekt", zegt Jonker. "Dat is een goed teken." Bij elke nieuwe druk wordt de feedback dankbaar verwerkt. Op een aandachtspuntenlijst wordt alle feedback bijgehouden. Op dit moment wordt er al informatie opgehaald voor de volgende druk. "We houden de oplage klein, de eerste druk bestond uit 250 exemplaren, de tweede uit 800 exemplaren. We streven ernaar om niet langer dan drie jaar te doen met één druk." Daardoor houden we aansluiting bij de huidige stand van de techniek. "In de huidige vierde druk is er veel meer aandacht gegeven aan de

digitale mengtafel. Dat vraagt om een andere benadering dan analoge mengtafels, die tot de derde druk veel meer aandacht kregen."

In de loop der jaren zijn ze als uitgeverij professioneler geworden. De boeken zijn niet alleen via de eigen website verkrijgbaar, maar ook via Bol.com, in de boekhandel en de webshop van bijvoorbeeld Van Dijk Studietoeken. Op de vragen van boekhandelaren, bijvoorbeeld naar de hoogte van de boekhandelskorting, hadden ze ten tijde van de eerste druk geen antwoord. Nu weten ze alles, zegt Jonker. "Zelfs tot de gebruikte resoluties van afbeeldingen."

Uitgeversgevoel

Na dit eerste boek over geluid stelden de jonge uitgevers vast dat het goed zou zijn als er ook een dergelijk boek zou zijn over licht. In 2012, twee jaar na de lancering van het basisboek geluid, kwam het boek *Lichttechniek. De basis* uit, wederom op basis van readers, maar nu geschreven door collega's Mark Tober en Tjanne van de Velden. "Bij deze uitgave hadden we vooral de rol van uitgever en redacteur. "Het was een uitdaging om de informatie van de twee schrijvende >>

"Toen wij in 2006 begonnen met lesgeven was er in het Nederlands alleen het *Handboek PA-techniek*," vertelt Jonker, "een vertaald boek uit 1993, dat incompleet en verouderd was." In de eerste jaren als docent werkten ze met een eigen reader. Die werd elk jaar opnieuw gekopieerd. Tijdens het aanpassen van de reader kwamen ze erachter dat je voor het bedrag dat met het maken van de kopieën gemoeid is, ook een zwart-witboek kunt laten drukken. ROC Midden Nederland, die dezelfde reader gebruikte op een andere opleiding podiumtechniek, wilde er wel in meegaan. De opmaker van het boek wees Jonker erop dat je dan net zo goed ook een ISBN kunt aanvragen. En zo werd met het boek *Live*

technici, elk met eigen stijl, in één boek te krijgen. “En het was ook niet de bedoeling dat dit boek zo uitgebreid en zo dik zou worden”, vertelt Niels. Het basisboek licht is met 576 pagina’s bijna twee keer zo dik als het eerste boek. De derde druk van het basisboek lichttechniek staat gepland voor 2018. Het volgende project werd *Zo natuurlijk. Natuurkunde voor evenemententechnici*. Jonker: “Nu hebben we er experts van buiten bijgehaald, want dit is niet echt ons onderwerp.” Net als de vorige uitgaven is het een basisboek. Volgens Jonker voorziet het duidelijk in een noodzaak. “Veel oudere technici missen de theoretische basiskennis.” Bij het vierde boek was het uitgevergevoel compleet. *Mixen met impact. Muzikale keuzes leren maken* van Wessel Oltheten werd meteen in een oplage van 2000 exemplaren gedrukt. Ze kenden Oltheten op voorhand niet. Via via kwamen ze met hem in con-

‘Het was niet de bedoeling dat dit boek zo uitgebreid en zo dik zou worden’

tact, toen ze voor een terugkomdag voor stagiairs iemand zochten die een workshop kon verzorgen. Wel kenden ze hem van columns over geluid die hij eerder had geschreven voor Interface Magazine. Vanuit deze columns is eigenlijk het boek ontstaan. “Het is een vervolg op het basisgeluidsboek”, stelt Jonker. “Wessel Oltheten gaat in op de creatieve en technische concepten achter het maken van een mix. Hij loopt heel veel onderwerpen langs, waardoor de lezer steeds dichterbij de buurt komt van een antwoord op de belangrijkste vraag van allemaal: hoe vertel je een verhaal met geluid?” Het is heel creatief en open beschreven, en ook de breedte is anders. Het gaat van concepten als *mute is je vriend* tot aan praktische zaken, zoals de positie van de speakers.”

Docent Mike B voor de klas bij de Herman Brood Academie in Utrecht. Samen met Niels Jonker stond hij aan de basis van uitgeverij Edusonic.

FOTO: SAKÉ RIJPKEMA

Hardop fantaseren

“En volgend jaar is dus de Engelse uitgave klaar”, zegt Jonker, niet zonder trots. Met de Engelse uitgever Focal Press was al eerder contact geweest. *Mixen met impact* leek de uitgelezen aanleiding om door te pakken. Een klein stuk werd vertaald en voorgelegd aan hun contactpersoon. De Britten waren unaniem lovend over het *publishing proposal*. Nadat ze het hadden laten reviewen door Nederlandse lezers wilden ze graag met Edusonic in zee. “Ze hebben nog nooit een niet origineel Engels boek uitgegeven. Het voelt als een soort erkenning.” Nu wordt bekeken of de andere boeken ook vertaald kunnen worden. En ideeën voor nieuwe uitgaven blijven maar komen. Denk aan boeken over videotechniek of toegepaste muziekge-

schiedenis. Ook willen ze zich richten op de online wereld. Focal Press heeft gevraagd of Edusonic bij de uitgave van *Mixen met impact* drie of vier illustratieve filmpjes wil verzorgen. Dit soort ideeën inspireert de techniekdocenten om ook aan andersoortige uitingen te werken. Een seminar, *Luidheid vs impact* met Wessel Oltheten is al gepland, maar de uitgevers fantaseren inmiddels ook hardop over het opzetten van een geluidszomerkamp. Dat komt er zonder twijfel. <<

www.edusonic.nl